Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра міжнародного і європейського права

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан юридичного факультету
_____ Віталій СЕРЬОГІН
«_31_» ___серпня___ 2026 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

Міжнародне кримінальне право

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти:	другий (магістерський)
галузь знань:	D Бізнес, адміністрування та право
спеціальність:	D9 Міжнародне право
освітньо-професійна програма:	Міжнародне право
вид навчальної дисципліни:	обов'язкова
факультет:	юридичний

2026/2027 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою юридичного факультету

«31» серпня 2026 року, протокол № 1

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: Сироїд Тетяна Леонідівна, доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри міжнародного і європейського права,

Фомін Павло Вікторович, доктор філософії PhD, доцент кафедри міжнародного і європейського права

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародного і європейського права юридичного факультету

Протокол від «28» серпня 2026 року № 1

Завідувач кафедри
міжнародного і європейського права Тетяна СИРОЇД

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю D9 Міжнародне право

Гарант освітньо-професійної програми
другого (магістерського) рівня вищої освіти
«Міжнародне право»
доктор юридичних наук, професор Олександр ГАВРИЛЕНКО

Програму погоджено науково-методичною комісією юридичного факультету

Протокол від «31» серпня 2026 року № 1

Голова науково-методичної комісії Ганна ЗУБЕНКО

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Міжнародне кримінальне право» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань D Бізнес, адміністрування та право, спеціальності D9 Міжнародне право.

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни – опанування певним інструментарієм галузі міжнародного кримінального права, вивчення його сутності, особливостей; ознайомлення з характеристикою міжнародних злочинів, їх складом, видами; вивчення характеристики злочинів міжнародного характеру.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни:

ознайомлення з етапами розвитку і становлення міжнародного кримінального права; вивчення поняття, особливостей, джерел міжнародного кримінального права; вивчення галузевих принципів міжнародного кримінального права; приділення уваги юрисдикції органів міжнародного кримінального судочинства; її видам; аналіз міжнародних злочинів: геноцид, військові злочини, злочини проти людяності, злочин агресії; їх склад; приділення уваги діяльності міжнародних органів та інституцій по боротьбі зі злочинністю; аналіз інституту видачі злочинців (екстрадиція); оволодіння навичками роботи з міжнародно-правовими актами, якими закріплено положення щодо міжнародних злочинів.

1.3. Кількість кредитів – 5

1.4. Загальна кількість годин – 150

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Предметом вивчення навчальної дисципліни є міжнародно-правові відносини у сфері співробітництва держав і міжнародних організацій з попередження злочинності й покарання винних осіб за скоєння міжнародних злочинів. Програма навчальної дисципліни складається з однієї частини, в якій розглядаються етапи становлення і розвитку міжнародного кримінального права; поняття, предмет, характерні риси, особливості міжнародного кримінального права; галузеві принципи міжнародного кримінального права; поняття міжнародного злочину, склад міжнародного злочину; поняття, види співучасті; види міжнародних злочинів, їх характеристика; злочини міжнародного характеру, поняття, класифікація; відмінність міжнародних злочинів від злочинів міжнародного характеру; міжнародне співробітництво у боротьбі з міжнародною злочинністю; міжнародно-правове регулювання видачі злочинців; міжнародні стандарти дотримання прав людини у кримінально-правовій сфері.	
Обов’язкова / за вибором Обов’язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
2-й	2-й
Семестр	

3-й	3-й
Лекції	
28 год.	6 год.
Практичні, семінарські заняття	
14 год.	4 год.
Лабораторні заняття	
Самостійна робота	
108 год.	140 год.
у тому числі індивідуальні завдання	
1	1
Форма підсумкового контролю	
екзамен	

1.6. Перелік компетентностей, що формує дана дисципліна

ЗК 1. Здатність до критичного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 3. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; ЗК 10 Здатність до використання інформаційних і комунікаційних технологій. СК 2. Здатність самостійно забезпечувати юридичне представництво інтересів клієнта та організовувати надання юридичних послуг. СК 4. Здатність ефективно забезпечувати адаптацію законодавства України до права ЄС у правотворчому, правоінтерпретаційному та правозастосовному контекстах, надавати правову підтримку євроінтеграційним та євроатлантичним процесам у різних сферах суспільних відносин. СК 6. Здатність представляти Інтереси власної держави або фізичних і юридичних осіб у міжнародних судових установах, арбітражах, національних судах іноземних держав, міжнародних міжурядових організаціях. СК.10. Здатність розв’язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері міжнародного права, права ЄС, порівняльного правознавства.

1.7. Перелік результатів навчання, що формує дана дисципліна

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі повинні досягти таких результатів навчання: РН 2. Продукувати нові ідеї для розв’язання практичних завдань зі сфери професійної юридичної діяльності. РН 3. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення питань професійної діяльності, результатів досліджень та інновацій, пошуку та аналізу відповідної інформації. РН 9. Імплементувати норми міжнародних договорів, актів міжнародних міжурядових організацій, рішень міжнародних судів у національний правопорядок.

1.8. Пререквізити: Право міжнародної відповідальності, Міжнародний організаційно-правовий механізм протидії злочинності, Правове регулювання юстиції і внутрішніх справ ЄС, Кримінальне право України, Міжнародне публічне право (основи теорії), Міжнародне публічне право (основні галузі).

2.Тематичний план навчальної дисципліни

Тема № 1. Міжнародне кримінальне право: поняття, предмет, особливості

Поняття, предмет, особливості міжнародного кримінального права. Підходи до визначення міжнародного кримінального права. Джерела міжнародного кримінального права. Функції міжнародного кримінального права. Становлення та розвиток міжнародного кримінального права.

Тема № 2. Принципи міжнародного кримінального права

Поняття та значення принципів міжнародного кримінального права. Загальна характеристика Нюрнберзьких принципів. Галузеві принципи міжнародного кримінального права, їх характеристика: принцип Ne bis in idem; принципи Nullum crimen sine lege та Nulla poena sine lege; принцип індивідуальної кримінальної відповідальності; принцип недопустимості посилання на посадове положення; відповідальність командирів та інших начальників; принцип відсутності зворотної сили; незастосування строку давності.

Тема № 3. Підстави звільнення від кримінальної відповідальності.

Поняття та види підстав звільнення від кримінальної відповідальності. Загальна характеристика підстав звільнення від кримінальної відповідальності: психічне захворювання або розлад; інтоксикація; захист себе або іншої особи; крайня необхідність; помилка у факті або помилка в праві; наказ начальника або припис закону.

Тема № 4. Міжнародний злочин: поняття, характеристика, види

Поняття міжнародного злочину. Склад міжнародного злочину: суб'єкт, суб'єктивна сторона, об'єкт, об'єктивна сторона. Класифікація міжнародних злочинів. Поняття, види співучасті. Особливості відповідальності співучасників міжнародного злочину. Незакінчений міжнародний злочин.

Тема № 5. Злочини проти міжнародного миру та безпеки

Злочин геноциду. Поняття. Форми геноциду. Військові злочини. Види. Характеристика. Злочини проти людяності. Поняття. Види. Злочин агресії. Загальна характеристика.

Тема № 6. Злочини міжнародного характеру: поняття, види, характеристика

Поняття злочину міжнародного характеру, їх характеристика. Класифікація злочинів міжнародного характеру. Відмінність злочинів міжнародного характеру від міжнародних злочинів.

Тема № 7. Покарання в міжнародному кримінальному праві

Поняття, функції призначення покарання в міжнародному кримінальному праві. Види покарань в міжнародному кримінальному праві. Помилування та пом'якшення вироку.

Тема № 8. Міжнародні органи та інституції по боротьбі зі злочинністю

Роль і значення міжнародних органів та інституцій по боротьбі зі злочинністю. Види органів та інституцій по боротьбі зі злочинністю. Роль ООН у боротьбі з міжнародною злочинністю. Європейський поліцейський офіс. Група країн по боротьбі з корупцією. Контртерористичний комітет. Міжнародна організація кримінальної поліції.

Тема 9. Інститут видачі злочинців

Становлення та розвиток інституту видачі злочинців. Загальна характеристика видачі злочинців. Види екстрадиції. Підстави видачі. Підстави відмови у видачі. Процедура видачі. Європейський ордер на арешт.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	с/з	лаб.	інд.	с.р.		л	с/з	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1 Міжнародне кримінальне право: поняття, предмет, особливості	16	2	2			12	18	2	2			14
Тема 2. Принципи міжнародного кримінального права	17	4	1			12	18	2	2			14
Тема 3. Підстави звільнення від кримінальної відповідальності	15	2	1			12	16					16
Тема 4. Міжнародний злочин: поняття, характеристика, види	16	2	2			12	16					16
Тема 5. Злочини проти міжнародного миру та безпеки	18	4	2			12	16					16
Тема № 6. Злочини міжнародного характеру: поняття, види, характеристика	17	4	1			12	16					16
Тема 7. Покарання в міжнародному кримінальному праві	16	2	2			12	16					16
Тема 8. Міжнародні органи та інституції по боротьбі з міжнародною злочинністю	18	4	2			12	18	2				16

Тема 9. Інститут видачі злочинців	17	4	1			12	16					16
Усього годин	150	28	14			108	150	6	4			140

4. Теми семінарських занять (денна/заочна форма навчання)

№ з\п	Назва теми	Кількість годин
1.	Міжнародне кримінальне право: поняття, предмет, особливості	2/2
2.	Принципи міжнародного кримінального права	1/2
3.	Підстави звільнення від кримінальної відповідальності	1/0
4.	Міжнародний злочин: поняття, характеристика, види	2/0
5.	Злочини проти міжнародного миру та безпеки	2/0
6.	Злочини міжнародного характеру: поняття, види, характеристика	1/0
7.	Покарання в міжнародному кримінальному праві	2/0
8.	Міжнародні органи та інституції по боротьбі з міжнародною злочинністю	2/0
9.	Інститут видачі злочинців	1/0
		Всього: 14/4

5. Завдання для самостійної роботи

(денна/заочна форма навчання)

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	Тема: Міжнародне кримінальне право: поняття, предмет, особливості *Завдання:* ознайомитися з лекційним матеріалом, підготувати відповіді на контрольні запитання, відповісти на тести, підготувати презентаційний матеріал.	12/14
2	Тема: Принципи міжнародного кримінального права *Завдання:* ознайомитися з лекційним матеріалом, положеннями Римського Статуту Міжнародного кримінального суду, що закріплюють галузеві принципи, підготувати відповіді на контрольні запитання, відповісти на тести, підготувати презентаційний матеріал.	12/14
3	Тема: Підстави звільнення від кримінальної відповідальності *Завдання:* ознайомитися з лекційним матеріалом, положеннями Римського Статуту Міжнародного кримінального суду, що закріплюють підстави звільнення від відповідальності , підготувати відповіді на контрольні запитання, відповісти на тести, підготувати презентаційний матеріал.	12/16
4	Тема: Міжнародний злочин: поняття, характеристика, види *Завдання:* ознайомитися з лекційним матеріалом, з текстами	12/16

	установчих актів міжнародних органів кримінальної юрисдикції тощо. Підготувати відповіді на контрольні запитання, відповісти на тести, підготувати презентаційний матеріал.	
5	Тема: Злочини проти міжнародного миру та безпеки *Завдання:* ознайомитися з лекційним матеріалом, з текстами міжнародних договорів, установчими актами міжнародних органів кримінальної юрисдикції. Підготувати відповіді на контрольні запитання, відповісти на тести, підготувати презентаційний матеріал.	12/16
6	Тема: Злочини міжнародного характеру: поняття, види, характеристика *Завдання:* ознайомитися з лекційним матеріалом, з текстами міжнародних договорів, підготувати відповіді на контрольні запитання, відповісти на тести, підготувати презентаційний матеріал.	12/16
7	Тема: Покарання в міжнародному кримінальному праві *Завдання:* ознайомитися з лекційним матеріалом, установчими, процедурно-процесуальними актами міжнародних органів кримінальної юрисдикції. підготувати відповіді на контрольні запитання, відповісти на тести, підготувати презентаційний матеріал.	12/16
8	Тема: Міжнародні органи та інституції по боротьбі з міжнародною злочинністю *Завдання:* ознайомитися з лекційним матеріалом, підготувати відповіді на контрольні запитання, відповісти на тести, підготувати презентаційний матеріал.	12/16
9	Тема: Інститут видачі злочинців *Завдання*: ознайомитися з лекційним матеріалом, з текстами міжнародних договорів, підготувати відповіді на контрольні запитання, відповісти на тести, підготувати презентаційний матеріал.	12/16
	Разом	108/140

6. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання розвивають можливості самостійної роботи і сприяють більш поглибленому вивченню теоретичного матеріалу, формуванню вмінь використання знань для вирішення відповідних практичних завдань.

Види індивідуальних завдань з навчальної дисципліни (реферати, контрольні роботи, що виконуються під час аудиторних занять та самостійної роботи, курсові, дипломні роботи тощо) визначаються навчальним планом. Індивідуальні завдання полягають у підготовці реферату за визначеною, або обраною студентом за допомогою викладача, темою та інших видів робіт, які затверджуються кафедрою. Терміни видачі, виконання і захисту індивідуальних завдань визначаються програмою навчальної дисципліни.

Індивідуальні завдання виконуються особою, яка навчається, самостійно із одержанням необхідних консультацій з боку науково-педагогічного працівника. Допускаються випадки виконання робіт комплексної тематики кількома особами.

6.1.Теми пропонованих рефератів

1. Становлення та розвиток міжнародного кримінального права.

2. Значення Нюрнберзького і Токійського міжнародних військових трибуналів для розвитку міжнародного кримінального права.
3. Джерела міжнародного кримінального права.
4. Принципи міжнародного кримінального права: характеристика, значення.
5. Принцип індивідуальної відповідальності.
6. Nullum crimen sine lege, Nulla poena sine lege в міжнародному кримінальному праві.
7. Принцип недопустимості посилання на наказ начальника або припис закону.
8. Міжнародний злочин: поняття, ознаки, види.
9. Склад міжнародного злочину.
10. Незакінчений злочин у міжнародному кримінальному праві.
11. Поняття співучасті в злочині у міжнародному кримінальному праві.
12. Особливості відповідальності співучасників у вчиненні міжнародного злочину.
13. Імплементація норм міжнародного кримінального права.
14. Міжнародне кримінальне право і захист прав людини.
15. Римський статут Міжнародного кримінального суду: розробка, структура, значення.
16. Співвідношення міжнародних і конвенційних злочинів.
17. Злочин міжнародного характеру: поняття, характеристика.
18. Види злочинів міжнародного характеру.
19. Економічні злочини міжнародного характеру (фальшивомонетництво, легалізація доходів, отриманих злочинним шляхом та ін.).
20. Корупційні злочини міжнародного характеру.
21. Злочини міжнародного характеру проти громадської безпеки.
22. Злочин геноциду: поняття, характеристика.
23. Військові злочини в міжнародному праві.
24. Злочини проти людяності.
25. Злочин агресії.
26. Роль ООН у боротьбі з міжнародною злочинністю.
27. Правовий статус Групи країн по боротьбі з Корупцією.
28. Європейське поліцейське відомство.
29. Інститут видачі злочинців.
30. Статус неповнолітніх осіб, які скоїли злочин.

7. Методи навчання

Метод навчання – взаємопов’язана діяльність викладача та студента, спрямована на засвоєння студентами системи знань, набуття умінь і навичок, їх виховання і загальний розвиток.

Пояснювально-ілюстративний метод або інформаційно-рецептивний. Студенти одержують знання на лекції, з навчальної або методичної літератури. Студенти сприймають і осмислюють факти, оцінки, висновки й залишаються в межах репродуктивного (відтворюючого) мислення. Цей метод знаходить широке застосування для передачі великого масиву інформації.

Репродуктивний метод. Діяльність студентів носить алгоритмічний характер, тобто виконується за інструкціями, приписами, правилами в аналогічних, подібних з показаним зразком ситуаціях. Організовується діяльність студентів за кількаразовим відтворенням засвоюваних знань. Для цього використовуються різноманітні вправи, практичні завдання, програмований контроль, різні форми самоконтролю.

Метод проблемного викладу. Науково-педагогічний працівник (НПП) до викладу матеріалу ставить проблему, формулює пізнавальне завдання на основі різних джерел і засобів. Показує спосіб вирішення поставленого завдання. Спосіб досягнення мети – розкриття системи доказів, порівняння точок зору, різних підходів. Студенти стають

свідками й учасниками наукового пошуку. Студенти не тільки сприймають, усвідомлюють і запам'ятовують готову інформацію, але й стежать за логікою доказів, за рухом думки НПП.

Частково-пошуковий, або евристичний, метод. Полягає в організації активного пошуку рішення висунутих у навчанні (або сформульованих самостійно) пізнавальних завдань. Пошук рішення відбувається під керівництвом НПП. Процес мислення здобуває продуктивний характер. Процес мислення поетапно направляється й контролюється НПП або самими студентами на основі роботи над програмами (у тому числі й комп'ютерними) і навчальними посібниками. Метод дозволяє активізувати мислення, викликати зацікавленість до пізнання на семінарах.

Дослідницький метод. Проводиться аналіз матеріалу, постановки проблем і завдань і короткого усного або письмового інструктажу студентів. Студенти самостійно вивчають літературу, джерела, виконують інші дії пошукового характеру. Завдання, які виконуються з використанням дослідницького методу, повинні містити в собі всі елементи самостійного дослідницького процесу (постановку завдання, обґрунтування, припущення, пошук відповідних джерел необхідної інформації, процес розв'язання завдання).

Дискусійні методи. Елементи дискусії (суперечки, зіткнення позицій, навмисного загострення й навіть перебільшення протиріч в обговорюваному змістовному матеріалі) можуть бути використані майже в будь-яких організаційних формах навчання, включаючи лекції.

Метод моделювання. Моделювання ситуацій під час навчального процесу – це створення таких ситуацій-моделей, де реальні об'єкти замінюються символами і взаємовідносини між учасниками діяльності складаються не природно, а організовані спеціально під керівництвом НПП, тобто штучно.

8. Методи контролю

Методи контролю – це способи діагностичної діяльності, які дозволяють здійснювати зворотний зв'язок у процесі навчання з метою отримання даних про успішність навчання, ефективність навчального процесу.

Контрольні заходи визначають відповідність рівня набутих студентами знань, умінь та навичок вимогам нормативних документів щодо вищої освіти.

Самоконтроль призначений для самооцінки здобувачами вищої освіти якості засвоєння навчального матеріалу навчальної дисципліни (розділу, теми). З цією метою в навчальних посібниках для кожної теми (розділу), а також у методичних розробках для семінарських занять передбачаються питання для самоконтролю.

Кафедральний контроль проводиться з метою оцінки рівня підготовки студентів з навчальної дисципліни на різних етапах її вивчення і здійснюється у вигляді вхідного, поточного, рубіжного та семестрового контролю.

В освітньому процесі використовуються такі види контролю результатів навчання: вхідний, поточний протягом семестру, контрольні роботи, передбачені навчальним планом, приймання індивідуальних завдань, курсових робіт, підсумковий семестровий, відстрочений контроль.

Вхідний контроль проводиться перед вивченням нового курсу з метою визначення рівня підготовки студентів з дисциплін, які забезпечують цей курс. Вхідний контроль проводиться на першому занятті за завданнями, що відповідають програмам попереднього навчання. Результати контролю аналізуються на кафедральних (міжкафедральних) нарадах та засіданнях методичних комісій спільно з науково-педагогічними працівниками, які проводять заняття із забезпечувальною дисципліни. За результатами вхідного контролю розробляються заходи з надання індивідуальної допомоги студентам, коригування освітнього процесу.

Поточний контроль проводиться на всіх видах аудиторних занять протягом семестру. Поточний контроль може проводитися у формі усного опитування або письмового контролю на практичних, семінарських заняттях, лекціях, у формі колоквіуму, виступів студентів при обговоренні питань на семінарських заняттях, у формі комп'ютерного тестування тощо. Конкретні форми проведення поточного контролю та критерії оцінки рівня знань визначаються програмою навчальної дисципліни. Результати оцінювання роботи студентів мають бути доведені до відома студентів своєчасно. Формою поточного контролю є ректорські контрольні роботи. Результати оцінювання ректорських контрольних робіт можуть зараховуватися як результати виконання контрольної роботи, передбаченої навчальним планом.

Підсумковий семестровий контроль з навчальної дисципліни є обов'язковою формою оцінювання результатів навчання студента. Він проводиться в терміни, встановлені графіком навчального процесу, та в обсязі навчального матеріалу, визначеного програмою навчальної дисципліни. Семестровий контроль проводиться у формі заліку або семестрового екзамену з конкретної навчальної дисципліни. Студента допускають до семестрового контролю за умови виконання ним усіх видів робіт, передбачених навчальним планом на семестр з цієї дисципліни.

Семестровий екзамен - форма підсумкового контролю з окремої навчальної дисципліни за семестр, що спрямована на перевірку засвоєння теоретичного та практичного матеріалу. Екзамени складають за екзаменаційними білетами, затвердженими кафедрою. Викладач в обов'язковому порядку повинен ознайомити студентів зі змістом екзаменаційних питань, зразком екзаменаційного білету на початку вивчення навчальної дисципліни.

Максимальна сума балів, яку може набрати студент при складанні екзамену з навчальної дисципліни, складає 40.

Оцінка підсумкового контролю виставляється за національною шкалою як сума балів, набраних здобувачем вищої освіти протягом семестру при виконанні контрольних заходів, передбачених програмою навчальної дисципліни (практики) та балів, набраних при складанні семестрового екзамену.

Максимальна сума балів, які може набрати студент при вивченні навчальної дисципліни, складає 100.

8.1. Питання, які виносяться на складання поточного та підсумкового контролю

1. Етапи становлення та розвитку міжнародного кримінального права.
2. Значення Версальського мирного договору 1919 року для розвитку міжнародного кримінального права.
3. Нюрнберзькі принципи та їх роль для міжнародного кримінального права.
4. Поняття міжнародного кримінального права, характерні ознаки.
5. Особливості міжнародного кримінального права.
6. Джерела міжнародного кримінального права.
7. Функції міжнародного кримінального права
8. Принципи міжнародного кримінального права: загальна характеристика.
9. Принцип індивідуальної відповідальності.
10. Принцип відповідальності командирів та інших начальників.
11. Принцип недопустимості посилання на наказ начальника або припис закону.
12. Дія норм міжнародного кримінального права у часі.
13. Міжнародний злочин: поняття, види.
14. Склад міжнародного злочину.
15. Незакінчений злочин у міжнародному кримінальному праві.
16. Співучасть у міжнародному злочині.
17. Підстави звільнення від відповідальності в міжнародному кримінальному праві.
18. Поняття і види злочинів міжнародного характеру.

19. Характеристика злочину агресії.
20. Поняття і види злочинів проти людяності.
21. Військові злочини.
22. Злочин геноциду.
23. Апартеїд: загальна характеристика.
24. Екоцид.
25. Торгівля людьми: загальна характеристика.
26. Злочин тероризму в міжнародному кримінальному праві.
27. Злочини проти безпеки повітряного транспорту.
28. Незаконний обіг наркотичних засобів і психотропних речовин.
29. Корупція за міжнародним кримінальним правом.
30. Піратство як злочин міжнародного характеру.
31. Фальшивомонетництво як злочин міжнародного характеру.
32. Роль ООН у боротьбі зі злочинністю.
33. Роль Конгресів ООН з попередження злочинності й поводження правопорушниками.
34. Програма ООН з контролю над наркотичними речовинами,
35. Європол: загальна характеристика.
36. Структура Європолу.
37. Функції Європолу.
38. Група країн по боротьбі з корупцією.
39. Контртерористичний комітет.
40. Інтерпол: загальна характеристика.
41. Структура Інтерполу.
42. Функції Інтерполу.
43. Циркулярні повідомлення Інтерполу.
44. Загальна характеристика інституту видачі злочинців.
45. Характеристика Типового договору про видачу.
46. Загальна характеристика Європейського ордеру на арешт.
47. Підстави для невиконання Європейського ордеру на арешт
48. Підстави відмови у видачі злочинця: імперативні, факультативні.
49. Процедура видачі злочинця.
50. Запит на видачу правопорушника.
51. Мінімальні стандартні правила поводження із засудженими.
52. Сутність злочину міжнародного характеру та його відмінність від міжнародного злочину.
53. Поняття відповідальності в міжнародному кримінальному праві
54. Поняття та види покарання в міжнародному кримінальному праві.

9. Схема нарахування балів

для підсумкового семестрового контролю при проведенні семестрового екзамену

денна форма навчання

Загальна кількість балів – 100.
Мінімальна сума балів для допуску до екзамену – 10.
Кількість балів за екзамен/залік – 40.
Кількість балів протягом семестру – 60.
Кількість балів за відповіді на семінарських заняттях $\sum 40 = 40$:

Формула обчислення

$\sum$**1**

∑40 = --- Х 8 (вісім)
∑ 2

Примітка:
∑40 – сума максимальної кількості балів
∑1 – сума балів, що отримав студент за відповіді на семінарських заняттях.
∑2 – кількість семінарських занять протягом семестру.
8 – коефіцієнт

Контрольна робота – 10 балів.
Індивідуальне завдання – 10 балів.

Поточний контроль						Індивідуальне завдання	Контрольна робота, передбачена навчальним планом	Разом	Екзамен /залік	Сума
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	ТN					
∑40						10	10	60	40	100

Т1, Т2 ... ТN – теми.

За результативну наукову роботу (написання наукової роботи, тез доповідей, участь у науково-практичних конференціях, участь у роботі гуртка тощо) за профілем цієї дисципліни, за рішенням кафедри відповідно до критеріїв, встановлених програмою навчальної дисципліни, студент може отримати до 10 додаткових (заохочувальних) балів, але в межах максимальної загальної суми балів – 100.

Для допуску до складання підсумкового контролю (заліку, або екзамену) здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 10 балів з навчальної дисципліни під час поточного контролю, самостійної роботи, індивідуального завдання.

Відповідь на семінарському занятті – **1-5 балів.**

Критерії оцінювання навчальних досягнень

Критерії оцінювання усної відповіді.

Поточний контроль здійснюється, зокрема, у формі опитування та перевірки результатів виступів на семінарських та практичних заняттях в п’ятибальній шкалі оцінок.

5 балів ставиться за наступних умов:

- студент активно працює протягом усього практичного заняття;
- дає повний, правильний, послідовний, зв'язний, обґрунтований виклад питання, що супроводжується правильними прикладами з доктринальних джерел та посиланням на чинне законодавство;
- все, що викладається, повинно свідчити про глибоке розуміння і орієнтацію в явищах і процесах, що вивчаються;
- правильні вичерпні відповіді на додаткові питання викладача.

4 бали ставиться за наступних умов:

- студент активно працює протягом практичного заняття;
- дає правильний, повний виклад змісту підручника і матеріалу, поданого викладачем, але на додаткові контрольні питання, які ставить викладач для з'ясування глибини розуміння і вміння орієнтуватися в явищах і процесах, відповідає лише з деякою допомогою викладача чи колег;
- недостатньо вичерпні відповіді на додаткові запитання викладача.

3 бали ставиться за наступних умов:

- студент на занятті поводить себе пасивно, відповідає лише за викликом викладача;

- в цілому виявляє знання основного навчального матеріалу, що розглядається, але під час відповіді допускає помилки і усвідомлює їх тільки після вказівка викладача;

- відповіді на запитання дає не одразу, а тільки після деякого напруження пам'яті, при чому відповіді нечіткі;

- не в змозі без допомоги викладача вивести співвідношення з іншими проблемами дисципліни, що вивчається;

2 бали ставиться за наступних умов:

- допускає суттєві помилки або зовсім пропускає матеріал і частково виправляє ці помилки тільки після вказівки викладача;

- студент виявляє незнання значної частини навчального матеріалу, нелогічно і невпевнено його викладає, у відповіді мають місце заминки і перерви, не може пояснити проблему, хоча і розуміє її;

- викладає матеріал не достатньо зв’язно і послідовно.

1 бал ставиться за наступних умов:

- студент припускається грубих помилок при викладі матеріалу і не виправляє ці помилки навіть при вказівці на них викладача;

- виявляє нерозуміння навчального матеріалу і як наслідок цього – повна відсутність навичок як в аналізі явищ, так і у подальшому виконанні практичних завдань.

<u>Критерії оцінювання контрольних та екзаменаційних/залікових робіт.</u>

Контрольні та екзаменаційні (залікові) роботи виконуються у письмовій формі. Контрольна робота складається з 20 тестових завдань (загальна сума балів 10), екзаменаційна/залікова робота – із 40 тестових завдань. Кожне тестове завдання має чотири варіанти відповідей, тільки один з яких є правильним; за кожну правильну відповідь нараховується один бал.

У випадку наявності неформальної освіти вказати платформи, назви курсів та кількість балів, що буде зарахована здобувачеві після успішного проходження відповідних курсів та надання відповідного документа (сертифікат, свідоцтво, тощо).

Під час вивчення навчальної дисципліни використання технологій штучного інтелекту (ШІ) здійснюється відповідно до Політики використання технологій штучного інтелекту Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

У межах дисципліни застосовуються такі моделі використання ШІ:

1. Модель «ШІ заборонено».

Використання технологій штучного інтелекту не допускається під час виконання контрольних заходів, спрямованих на перевірку індивідуальних знань і сформованості компетентностей здобувача освіти, зокрема: усного опитування, модульних контрольних робіт, екзамену (заліку), якщо інше не визначено викладачем, інших видів оцінювання, для яких викладачем встановлено обмеження щодо використання ШІ.

2. Модель «ШІ як асистент».

Під час підготовки до практичних занять, виконання індивідуальних завдань, рефератів, аналітичних оглядів та інших письмових робіт дозволяється використання ШІ для: пошуку та систематизації інформації, добору та первинного аналізу наукових джерел, пояснення складних понять, удосконалення структури тексту, перевірки граматики, стилю та оформлення, генерації ідей, плану роботи або прикладів. Фінальний текст роботи, висновки, аналіз, інтерпретація результатів та прийняті рішення повинні бути самостійно підготовлені здобувачем освіти.

3. Модель «ШІ як інструмент».

Для окремих лабораторних, практичних, проєктних або дослідницьких робіт використання технологій штучного інтелекту може бути обов'язковою складовою виконання завдання. У таких випадках здобувачі освіти можуть використовувати генеративні моделі ШІ для: аналізу та підготовки даних, генерації, аналізу й оптимізації програмного коду, порівняння результатів роботи різних моделей ШІ, створення

візуалізацій, схем або зображень, аналізу великих масивів даних. проведення експериментів із застосуванням сучасних інструментів штучного інтелекту.

Усі результати, отримані за допомогою ШІ, підлягають критичному аналізу, перевірці та доопрацюванню здобувачем освіти.

Декларування використання ШІ.

У разі використання технологій штучного інтелекту здобувач освіти зобов'язаний зазначити: назву сервісу або моделі ШІ; дату використання; характер допомоги (генерація ідей, пошук інформації, аналіз даних, генерація коду, редагування тексту тощо).

За вимогою викладача здобувач освіти повинен надати використані запити (prompts) або пояснити спосіб використання інструментів ШІ.

Недекларованe використання технологій штучного інтелекту або подання згенерованого ШІ матеріалу як власного результату навчальної діяльності розглядається як порушення принципів академічної доброчесності відповідно до внутрішніх нормативних документів Університету.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка за національною шкалою	
	За чотирирівневою шкалою оцінювання	За дворівневою шкалою оцінювання
90-100	відмінно	зараховано
70-89	добре	зараховано
50-69	задовільно	зараховано
0-49	незадовільно	Не зараховано

10. Рекомендована література

Основна література

Міжнародно-правові акти:

1. ICC Rules of Procedure and Evidence. URL: https://www.icc-cpi.int/news/rules-procedure-and-evidence.
2. ICC Regulations of the Registry. URL: https://www.icc-cpi.int/news/regulations-registry.
3. ICC Regulations of the Court. URL: https://www.icc-cpi.int/sites/default/files/Publications/Regulations-of-the-Court.pdf.
4. Rome Statute of the International Criminal Court. URL: https://www.icc-cpi.int/sites/default/files/Publications/Regulations-of-the-Court.pdf.
5. Charter of the International Military Tribunal. URL: https://www.un.org/en/genocideprevention/documents/atrocity-crimes/Doc.2_Charter%20of%20IMT%201945.pdf.
6. Статут Організації Об’єднаних Націй. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_010#Text.
7. Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_085#Text.
8. Declaration of Basic Principles of Justice for Victims of Crime and Abuse of Power. URL: https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/declaration-basic-principles-justice-victims-crime-and-abuse.

9. Європейська конвенція про незастосування строків давності до злочинів проти людяності та воєнних злочинів. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_125#Text.
10. Convention on the Prevention and Punishment of the Crime of Genocide. URL: https://www.un.org/en/genocideprevention/documents/atrocity-crimes/Doc.1_Convention%20on%20the%20Prevention%20and%20Punishment%20of%20the%20Crime%20of%20Genocide.pdf.
11. Мінімальні стандартні правила поводження з в'язнями. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_212#Text.
12. United Nations Standard Minimum Rules for the Administration of Juvenile Justice (The Beijing Rules). URL: https://www.ohchr.org/sites/default/files/Documents/ProfessionalInterest/beijingrules.pdf
13. Основні принципи поводження з в'язнями (резолюція 45/111 Генеральної Асамблеї ООН від 14 грудня 1990 року). URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_230.
14. Рамкове Рішення Ради від 13 червня 2002 року про європейський ордер на арешт та процедури передачі правопорушників між державами-членами (2002/584/ЮВС). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_b17#Text.
15. Elements of crime. URL: https://www.icc-cpi.int/sites/default/files/Publications/Elements-of-Crimes.pdf.
16. Constitution of the International Criminal Police Organization-Interpol. URL: https://www.interpol.int/About-INTERPOL/Legal-materials/The-Constitution.
17. Regulation (eu) 2016/794 of the European Parliament and of the Council of 11 May 2016 on the European Union Agency for Law Enforcement Cooperation (Europol) and replacing and repealing Council Decisions 2009/371/JHA, 2009/934/JHA, 2009/935/JHA, 2009/936/JHA and 2009/968/JHA. URL: https://www.europol.europa.eu/publications-documents/regulation-eu-2016/794-of-european-parliament-and-of-council-of-11-may-2016.

Підручники, навчальні посібники:

1. Буткевич В. Г. Міжнародне право. Основи теорії: підручник / В. Г. Буткевич, В. В. Мицик, О. В. Задорожній; за ред. В. Г. Буткевича. К.: Либідь, 2002. 608 с.
2. Буткевич О.В. Історія міжнародного права. Підручник / О.В. Буткевич. К: Ліра-К. 2013. 416 с.
3. Дмітрієв А. І. Міжнародне публічне право: навч. посібник / [А. І. Дмітрієв, В. І. Муравйов; відп. ред. Ю. С. Шемшученко, Л. В. Губерський]. К. : Юрінком Інтер, 2001. – 640 с.
4. Міжнародне право: словник-довідник / [С.М. Перепьолкін, Т.Л. Сироїд, Л.А. Філяніна]; за заг. ред. Т.Л. Сироїд. Х.: Юрайт, 2014. 408 с.
5. Міжнародне публічне право: підручник: у 3 т. / [В. Ф. Антипенко, Л. Д. Тимченко, О. В. Бєглий, О. А. Радзівілл та ін.]; за заг. ред. В. Ф. Антипенка. К. : НАУ, 2012.
6. Міжнародне публічне право : підручник : у 2 т. / С. М. Перепьолкін, Д.О.Трескін, В. В. Філатов, Л. А. Філяніна ; за ред. С. М. Перепьолкіна. Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2025. Т. 1. : Основи теорії. 250 с. http://biblio.umsf.dp.ua/xmlui/handle/123456789/8261.
7. Міжнародне публічне право : підручник : у 2 т. / О. В. Легка та ін. ; за ред. С. М. Перепьолкіна. Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2026. Т. 2. : Основні галузі. 240 с. http://biblio.umsf.dp.ua/jspui/handle/123456789/8777.
8. Сироїд Т.Л. Міжнародне право: навчальний посібник / Т.Л. Сироїд. Харків: ХНУВС, 2009. 336 с.
9. Сироїд Т. Л. Міжнародне публічне право: підручник / Т. Л. Сироїд. Одеса: Фенікс, 2018. 744 с.
10. Сироїд Т.Л., Фоміна Л.О. Міжнародний захист прав людини: навчальний посібник /

За заг. ред. д.ю.н., проф. Т.Л. Сироїд. Х. Право. 2019. 472 с.
11. Сироїд Т.Л. Міжнародне публічне право: підручник. 2-ге вид., перероб. і допов. Харків: Право. 2020. 648 с.
12. Сироїд Т.Л., Фоміна Л.О. Міжнародне публічне право. Міжнародний захист прав людини: посібник для підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання / за заг. ред. д.ю.н., проф. Т.Л. Сироїд. Вид. 5-те вид., перероб і допов. Харків : Право. 2023. 474 с.
13. Сироїд Т.Л, Міжнародне кримінальне право : підручник. Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. Харків : Право, 2023. 512 с.
14. Сироїд Т. Л. Міжнародне публічне право : навч. посіб. Київ : Юрінком Інтер, 2025. 628 с.
15. Сироїд Т. Л. Міжнародне кримінальне право : підручник / Т. Л. Сироїд ; Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. Вид. 2-ге, допов. Харків : Право, 2025. 536 с.
16. Міжнародне публічне право. Міжнародний захист прав людини : посіб. для підгот. до зовн. незалеж. оцінювання / Т. Л. Сироїд, Л. О. Фоміна ; за заг. ред. Т. Л. Сироїд. 6-те вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2024. 502 с.
17. СироїдТ.Л., Мартюхіна Н.О. Механізм протидії мові ненависті і злочинам на грунті ненависті: міжнародно-правовий аспект: монографія / за заг. ред. Т.Л. Сироїд. Київ: Юрінком Інтер. 2026.

Допоміжна література:

1. Базов В.П. Воєнні злочини: навч. посібник / В.П. Базов. К.: Юрінком Інтер, 2008. 336 с.
2. Базов В.П. Кримінальна відповідальність за серйозні порушення міжнародного гуманітарного права: навч. посібник / В.П. Базов. К.: Істина, 2003. 136 с
3. Гринчак В. А., Земан І. В., Когутич І. І., Марін О.К. Міжнародне кримінальне право (співробітництво держав у протидії злочинності): підручник. Право, 2019. 440 с.
4. Камінська Н., Щербань Є. Імплементація Римського статуту Міжнародного кримінального суду. Досвід зарубіжних держав та України. Фенікс, 2021. 214 с.
5. Гавриленко О. А. Історія держави і права України: хрестоматія-практикум : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів України напряму підготовки 6.030202 – «Міжнародне право» / О. А. Гавриленко, І. А. Логвиненко, Л. В. Новікова. Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. 348 с.
6. Грищенко К. Міжнародний кримінальний суд – універсальний механізм міжнародного карного правосуддя. *Український часопис міжнародного права*. 2003. № 4 . С. 9-13.
7. Єрмак А. За яким правом буде засуджувати та виправдовувати Міжнародний кримінальний суд? *Український часопис міжнародного права*. 2003. № 4. С. 61 - 63.
8. Козицький А. Геноцид та політика масового винищення цивільного населення у XX ст. (причини, особливості, наслідки): навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів. Львів: Літопис, 2012. 608 с.
9. Наден О.В. Найманство як соціальне та кримінально-правове явище: сутність, новітні тенденції розвитку та проблеми протидії. Монографія. К.: Атіка, 2005. 264 с.
10. Тертишник В., Ченцов В. Міжнародне співробітництво у сфері правосуддя: підручник. Алерта, 2021. 276 с.
11. Хавронюк М.І. Сучасне загальноєвропейське кримінальне законодавство: проблеми гармонізації: монографія / М.І. Хавронюк. К.: Істина, 2005. 264 с.

12. Сироїд Т. Л., Гарбазей Д. О. Міжнародно-правова протидія легалізації доходів, одержаних від правопорушень, пов'язаних із корупцією. *Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ*. 2015. № 1 (68). С. 96-104.
13. Сироїд Т. Л. Заборона катувань у міжнародному праві: поняття, сутність, характеристика складу злочину. Актуальні проблеми держави і права. 2022. Вип. 94. С. 123-134.
14. Сироїд Т.Л. Правова основа Європейського Союзу у сфері протидії торгівлі людьми. *Кримінальна політика Європейського Союзу та України: проблеми інтеграції:* збірник тез науково-практичної інтернет-конференції (28 листопада 2022 року, Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, юридичний факультет). Харків, ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2022. С. 37-42.
15. Сироїд Т.Л. Щодо питання визначення та реалізації універсальної юрисдикції. *Міжнародне право XXI століття: сучасність та майбутнє*: Збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції. 25 травня 2022 р. Ірпінь: Державний податковий університет, 2022. С. 220-222. 290 с. https://docs.google.com/document/d/1fPYj-h9LAzuUVUZhLunJ690fkAFRjzeb/edit
16. Сироїд Т. Концепція воєнних злочинів у міжнародному кримальному праві. *Актуальні проблеми міжнародного права*: Всеукраїнська науково- практична конференція (Харків, 10 березня 2023 року): збірник матеріалів / за ред. Т. Л. Сироїд, О. А. Гавриленка, В. М. Шамраєвої. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2023. С. 36-38.
17. Сироїд Т. Щодо питання визначення поняття «міжнародний злочин». *Ukraine in the system of modern international legal order and european integration: problems of doctrine and practice in the context of humanitarian challenges:* Collection of scientific materials. (Chernivtsi, March 30, 2023). Чернівці: Чернівец. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. С. 23-34.
18. Сироїд Т. Особливості визначення складу злочину в міжнародному кримінальному праві. *Український правовий вимір: пошук відповідей на глобальні міжнародні виклики:* матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції. Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2023. С. 298-302. 360 с.
19. Сироїд Т.Л. Поняття, ознаки та форми злочину торгівля людьми: міжнародно-правовий аспект // Moderní aspekty vědy: XXV. Díl mezinárodní kolektivní monografie / Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o. Česká republika: Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o., 2022. str. 553. P. 308-324 http://perspectives.pp.ua/public/site/mono/mono-25.pdf UDC 001.32: 1/3] (477) (02).
20. Сироїд Т. Л. Характеристика мови ненависті та злочинів ґрунті ненависті: міжнародно-правовий аспект // Human rights and public governance: Scientific monograph. Riga, Latvia: «Baltija Publishing», 2025. 772 p. С. 537-560. DOI https://doi.org/10.30525/978-9934-26-608-9-27 ISBN 978- 9934-26-608-9.
21. Сироїд. Т.Л. Міжнародний механізм протидії кіберзлочинності // Cybercrime and Digital Evidence: Cross-Disciplinary Challenges and Prospects in Contemporary Law : Scientific monograph. Riga, Latvia : "Baltija Publishing", 2026. P. 275- 295. 392 p. https://doi.org/10.30525/978-9934-26-686-7-15 ISBN 978-9934-26-686-7.
22. Сироїд Т.Л. Поняття, ознаки та види екологічних злочинів у міжнародному праві. *Науковий вісник УжНУ. Серія "Право"*. Том 4, № 84 (2024). С. 334-344. https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.84.4.47
23. Фомін П.В. Статус юридичного представника потерпілого у провадженнях Міжнародного кримінального суду. *Захист прав людини на універсальному та регіональному рівнях*: матеріали Всеукраїнської науково практичної конференції (м. Дніпро, 21 листопада 2025 р.). укладач: канд. юрид. наук, доц. Л. А. Філяніна Дніпро: Університет митної справи та фінансів; 2025. С.80-82

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Офіційний сайт Європейського Союзу. URL: http://europa.eu/.
2. Офіційний сайт Європейського суду з прав людини. URL: http://www.echr.coe.int/echr/.
3. Офіційний сайт Європейської поліцейської агенції (Європол). URL: https://www.europol.europa.eu/.
4. Офіційний сайт Міжнародного кримінального суду. URL: http://www.icc-cpi.int.
5. Офіційний сайт Міжнародного суду Організації Об'єднаних Націй. URL: https://www.icj-cij.org/home.
6. Офіційний сайт Міжнародної організації кримінальної поліції Інтерпол. URL: http://www.interpol.int/.
7. Офіційний сайт Організації американських держав. URL: http://www.oas.org/en/default.asp.
8. Офіційний сайт Африканського Союзу. URL: https://au.int.
9. Офіційний сайт Організації з безпеки та співробітництва в Європі. URL: http://www.osce.org/.
10. Офіційний сайт Організації Об'єднаних Націй. URL: https://www.un.org/en/.
11. Офіційний сайт Північноатлантичного альянсу. URL: http://www.nato.int/cps/en/natolive/index.htm.
12. Офіційний сайт Ради Європи. URL: https://www.coe.int/en/web/portal.
13. Офіційний сайт Міжнародного залишкового механізму для кримінальних трибуналів. URL: https://www.irmct.org/en.